

Sygn. akt **II AKa 20/13**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski
Sędziowie:	SA Grzegorz Chojnowski SA Piotr Brodniak (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Emilia Biegańska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Bogusławy Zapaśnik

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2013 r. sprawy

L. Ż.

oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 20 listopada 2012 r., sygn. akt III K 33/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uchyla zawarte w punkcie 3 jego części dyspozytywnej orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności,
- karę pozbawienia wolności wymierzoną oskarżonemu za przestępstwo przypisane mu w punkcie 1 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku obniża do 2 (dwóch) lat,
- na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 87 k.k. łączy wymierzone oskarżonemu kary pozbawienia oraz ograniczenia wolności i orzeka wobec niego karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, do której to odnosi zaliczenie okresu rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. W. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

IV. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze i wymierza mu 300 (trzysta) złotych opłaty za obie instancje.

UZASADNIENIE

Ł. Ż. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 20 sierpnia 2010 r. w D. przy ulicy (...), przewidując możliwość pozbawienia życia K. G. i na to się godząc, pchnął go jednokrotnie nożem w jamę brzuszną powodując u niego obrażenia ciała w postaci rany klutej powłok jamy brzusznej po stronie prawej oraz rany klutej prawego płata wątroby, z krwawieniem do jamy otrzewnowej, wymagającej postępowania hemostatycznego w toku przeprowadzonej laparotomii, co stanowiło chorobę realnie zagrażającą życiu, jednak zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na udzieloną pokrzywdzonemu pomoc medyczną,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;

II. w dniu 25 lipca 2010 r. w D., na ulicy (...) działając publicznie i z oczywiste błałego powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego ugodził R. N. jednokrotnie nożem w lewą pachę powodując u niego obrażenia w postaci rany ciętej penetrującej klatki piersiowej po stronie lewej z powstaniem odmy opłucnowej lewostronnej, która naruszyła funkcje narządu ciała jakim są powłoki miękkie ściany klatki piersiowej na okres czasu trwający dłużej niż 7 dni, co jednocześnie naraziło wyżej wymienionego pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia, albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu,

tj. o czyn z art. 157 § 1 kk w zb. z art. 160 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 57a § 1 kk;

Sąd Okręgowy w Szczecinie w wyroku z dnia 20 listopada 2012 r., wydanym w sprawie III K 33/12 podjął następujące rozstrzygnięcie:

1. oskarżonego Ł. Ż. uznał za winnego tego, że w dniu 20 sierpnia 2010 roku w D. działając umyślnie ugodził K. G. jednokrotnie ze średnią siłą nożem w jamę brzuszną powodując u niego obrażenia ciała w postaci rany klutej powłok jamy brzusznej po stronie prawej oraz rany klutej prawego płata wątroby z krwawieniem do jamy otrzewnowej wymagającej postępowania hemostatycznego w toku przeprowadzonej laparotomii, co stanowiło chorobę realnie zagrażającą życiu, to jest za winnego dokonania czynu z art. 156 § 1 punkt 2 kk i za to przestępstwo, na podstawie art. 156 § 1 punkt 2 kk, wymierzył oskarżonemu karę 4 lat pozbawienia wolności;

2. oskarżonego Ł. Ż. uznał za winnego tego, że w dniu 25 lipca 2010 roku w D., na ulicy (...) w trakcie zdarzenia zainicjowanego przez R. N. powiedział pod jego adresem obraźliwe słowa, po których R. N. uderzył oskarżonego pięścią w twarz, a następnie, gdy R. N. wyprowadzał drugi cios w kierunku oskarżonego, Ł. Ż. przekraczając granice obrony koniecznej, stosując sposób obrony niewspółmierny do niebezpieczeństwa zamachu ugodził R. N. ostrzem noża od scyzoryka w lewą pachę, powodując u niego obrażenia ciała w postaci rany ciętej - penetrującej klatki piersiowej po stronie lewej z powstaniem odmy opłucnowej lewostronnej, która naruszyła funkcje narządu ciała jakimi są powłoki miękkie ściany klatki piersiowej na okres czasu trwający dłużej niż 7 dni, co jednocześnie naraziło pokrzywdzonego R. N. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, to jest za winnego dokonania czynu z art. 157 § 1 kk w zb. z art. 160 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 25 § 2 kk i na podstawie art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 25 § 2 kk w zw. z art. 34 § 1 i § 2 kk, art. 35 § 1 kk, przy zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia kary, wymierzył oskarżonemu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym;

3. na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk, art. 87 kk orzeczone kary połączył i orzekł wobec oskarżonego karę łączną 4 lat pozbawienia wolności;

4. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 19 lutego 2011 roku do dnia 03 listopada 2011 roku i od 17 maja 2012 roku;

Nadto, Sąd Okręgowy rozstrzygnął o kosztach sądowych i o wynagrodzeniu z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca oskarżonego i zarzucił mu rażąco niewspółmierną surowość kar jednostkowych orzeczonych wobec oskarżonego za poszczególne czyny, a w konsekwencji – kary łącznej 4 lat pozbawienia wolności.

Podnosząc ten zarzut apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu niższych kar jednostkowych, a w konsekwencji – wydatnie łagodniejszej kary łącznej pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest częściowo zasadna.

Dokonując takiej oceny skargi na wstępie stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy rozpoznający niniejszą sprawę zgromadził wszystkie dostępne mu dowody, a rozstrzygając o sprawstwie i winie oskarżonego w zakresie obu przypisanych mu czynów, dowody te bezbłędnie ocenił, zaś na ich podstawie poczynił jak najbardziej prawidłowe ustalenia faktyczne. O słuszności tej tezy przekonuje natomiast treść pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, w których to Sąd meriti zaprezentował bardzo wnikliwą i wszechstronną, a przede wszystkim, logiczną analizę uzyskanych dowodów. Z kolei wnioski płynące z tej analizy nie pozostawiają żadnych, nawet najmniejszych wątpliwości, że dokonana przez Sąd orzekający ocena wiarygodności poszczególnych dowodów jest poprawna i jako taka korzysta ona z ochrony przynależnej jej z mocy art. 7 kpk.

Poprawna jest także kwalifikacja prawna przestępstw przypisanych Ł. Ż., a kontrowersji nie wywołuje również rodzaj oraz wymiar kary będącej implikacją tego czynu, który oskarżony popełnił z pokrzywdzeniem R. N. (czyn opisany i przypisany oskarżonemu w punkcie 2 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku). Wbrew twierdzeniom apelującego, owa kara nie wykracza bowiem poza prawidłowo ustalony przez Sąd Okręgowy stopień winy oskarżonego, a co za tym idzie nie sposób przyjąć, że jest ona rażąco niewspółmiernie surowa. Natomiast rację ma autor apelacji, że uchybieniem, o którym mowa w art. 438 pkt 4 kpk, dotknięta jest kara wymierzona Ł. Ż. za czyn przypisany mu w punkcie 1 części rozstrzygającej zaskarżonego orzeczenia i w konsekwencji, również kara łączna pozbawienia wolności orzeczona wobec oskarżonego. Formułując ten pogląd, należy zaś zwrócić uwagę na okoliczności, które to niejako wpisują się w argumentację przedstawioną przez apelującego, a które to całkowicie pozostały poza zainteresowaniem Sądu pierwszej instancji. Konkretnie, chodzi o okoliczności poprzedzające zdarzenie, a ściślej rzecz ujmując, o ich interpretację. Ta bowiem, prowadzi do oczywistego w swej wymowie wniosku, a mianowicie, że przestępcze działanie oskarżonego, które stanowi osnowę omawianego przestępstwa, zostało sprowokowane przez K. G.. W obliczu prawidłowo ustalonych przez Sąd Okręgowy faktów nie ulega przecież wątpliwości, że zachowanie jakie pokrzywdzony przejawiał wobec Ł. Ż. (złapanie oskarżonego za głowę, potrząśnięcie, a następnie popchnięcie i przewrócenie go na ziemię) było tym elementem, który zainspirował tego drugiego do podjęcia przestępczego działania. Innymi więc słowy, genezą tego działania, które finalnie doprowadziło do zmaterializowania się analizowanego przestępstwa, było, co najmniej, niewłaściwe zachowanie pokrzywdzonego K. G.. Istnienie takiego stanu rzeczy oczywiście nie ekskulpuje oskarżonego od popełnienia omawianego przestępstwa, niemniej jednak, obniża, i to znacznie, stopień jego winy w stosunku do tego ustalonego przez Sąd pierwszej instancji. A zatem, w tym zupełnie niedostrzeżonym przez ów Sąd kontekście uwarunkowań faktycznych, kara 4 lat pozbawienia wolności wymierzona oskarżonemu za wspomniane przestępstwo jawi się jako rażąco niewspółmiernie surowa. Taki charakter tej kary w konsekwencji spowodował, że Sąd odwoławczy obniżył ją do poziomu 2 lat, przy czym podejmując to rozstrzygnięcie, Sąd Apelacyjny miał w polu widzenia zaprezentowaną wyżej okoliczność, a także wszystkie te elementy, które zostały odzwierciedlone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a które to składają się na podmiotową i przedmiotową stronę przestępstwa dokonanego przez oskarżonego z pokrzywdzeniem K. G.. W świetle tych elementów, wspomniana wcześniej kara, zdaniem Sądu odwoławczego, czyni zadość poczuciu sprawiedliwości, a przy tym gwarantuje, że spełni swe cele, tak w zakresie społecznego, jak i indywidualnego oddziaływania.

Natomiast orzekając wobec Ł. Ż. karę łączną pozbawienia wolności Sąd odwoławczy zastosował zasadę pełnej absorpcji. Za jej urzeczywistnieniem przemawiało zaś to, że oba przypisane oskarżonemu przestępstwa były skierowane przeciwko temu samemu dobru chronionemu prawem, a ponadto, zostały one dokonane na zwartej przestrzeni czasowej.

Mając na uwadze przedstawione argumenty, Sąd Apelacyjny, kierując się treścią art. 437 § 2 kpk, orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie wynagrodzenia z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym zapadło na podstawie § 2 ust. 3 i § 14 ust. 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

O wydatkach związanych z postępowaniem odwoławczym Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 627 kpk i art. 636 § 1 kpk, zaś o opłacie należnej za obie instancje w oparciu o art. 2 ust. 1 pkt. 4 oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.).